

GEZINNEN MET EEN BEPERKT INKOMEN TEKENEN MEE HET BELEID UIT

Tinne Mertens

WORKSHOP

↪ Belang van participatie

Waarom gezinnen met een beperkt inkomen het beleid mee uittekenen

↪ Methodiek van het waarderend onderzoek (AI)

Participatie faciliteren vanuit een positieve sfeer

↪ Ervaar het zelf

Wat aandacht krijgt, groeit

↪ In casu: project 'Veilige kindertijd'

Wat heeft participatie en AI opgeleverd in pilootgemeenten?

ARMOEDE BESTRIJDEN DOOR SAMENWERKING

Het voeren van een armoedebestrijdingsbeleid vereist een samenwerking tussen actoren uit diverse sectoren.

Een **goed armoedebestrijdingsbeleid** is met andere woorden een multi-actor beleid

MULTI-ACTOR

- Samenwerking tussen *meerdere overheidsorganisaties* (bijvoorbeeld tussen OCMW en schepen van onderwijs)
- Samenwerking tussen *overheid en private organisaties* (bijvoorbeeld tussen schepen voor sociale zaken en huisartsen, mutualiteiten, scholen, ...)
- Samenwerking *met personen in armoede en de verenigingen waarin zij actief zijn*
 - **Maatregelen om armoede te bestrijden zijn slechts effectief indien ze worden genomen samen met mensen in armoede.**

Participatie is een sleutelbegrip in het armoedebestrijdingsbeleid, omdat het de **verbinding maakt** tussen enerzijds de **concrete situaties van armoede** en anderzijds de diverse **acties die nodig zijn om tot haalbare, aanvaardbare en voelbare beleidsinspanningen te komen.**

VOORWAARDEN VOOR PARTICIPATIE

- ⌚ Participatie = in dialoog gaan met (kwetsbare) gezinnen & in het ganse proces van planning, uitvoering en evaluatie een beroep doen op hun ervaring en competenties
- ⌚ Erken hun inbreng: vanuit eigen ervaring weten ze wat belangrijke pijnpunten zijn, wat werkt en wat niet
- ⌚ Participatie is een bewuste keuze: verwelkom gezinnen, respecteer hen, verzeker discretie, creëer veiligheid en een open dialoog
- ⌚ Vraag eventueel ondersteuning door de Vereniging waar armen het woord nemen, opgeleide ervaringsdeskundigen, betrokken MW van de sociale dienst, ...

PARTICIPATIE: TIPS

- ↪ Groep moet voldoende groot zijn
- ↪ Groep is best ook divers
- ↪ (Voorzie een vergoeding)
- ↪ Brugfiguur/vertrouwenspersoon
- ↪ Bijeenkomst voorafgaand aan eerste vergadering
 - ↪ Kennismaking
 - ↪ Concrete informatie
- ↪ Voorstelling leden tijdens vergadering
 - ↪ “Ludieke” werkvorm voor kennismaking bv ahv alle posities
- ↪ Herinneringen, voorbereiden, nazorg

PARTICIPATIE: TIPS

- ↪ Tijdens vergaderingen
 - ↪ Vertrouwenspersoon, brugfiguur
 - ↪ Expliciet aanspreken
 - ↪ Hen teugels geven
- ↪ Onmiddellijk
 - ↪ Zitten elke vergadering bij aan de tafel
- ↪ Uitgesteld
 - ↪ Parallel traject dat leidt tot opsomming van prioritaire domeinen

METHODIEK VAN HET WAARDEREND ONDERZOEK

↪ Waarderend onderzoek/Appreciative Inquiry (AI)

Hoe kunnen we wat vandaag al werkt versterken om ons doel te bereiken?

↪ Waarderen

Richt zich op wat werkt, wat energie geeft. Focussen op wat je wil.

↪ Onderzoek

Verandering creëren via dialoog en onderzoek. Vragen stellen, nieuwsgierig zijn naar de verhalen van anderen. Gezamenlijk proces, ieders inbreng is waardevol

➡ AI is van nature participatief

DESTINY

*Verwezenlijken
van de toekomst*

DISCOVERY

*Ontdekken en
waarderen van
'het beste wat is'*

DESIGN

*Ontwerpen
'wat nodig is'*

DREAM

*Verbeelden
'wat mogelijk is'*

ERVAAR HET ZELF

- ↪ Denk na over wat jou energie geeft in je job. Denk terug aan een moment waarop je het gevoel had je werk goed te doen, iets te hebben betekend voor een gezin of kind.
 - Hoe ben je erin geslaagd om dat resultaat te realiseren?
 - Wat zorgde ervoor dat je iets kon betekenen in die situatie?
 - Wat maakte dit moment betekenisvol?
- ↪ Bespreek de voorbeelden in kleine groepjes. Ga samen op zoek naar de elementen die onontbeerlijk waren in dit verhaal, die het verschil hebben gemaakt. Zoek die elementen die essentieel waren. Vertel je verhaal zodat de anderen het vanop de eerste rij kunnen beleven en meemaken.
- ↪ Schrijf op of teken de succeselementen

BRENG HET SAMEN

- ↪ Dring door tot de kern van ieders verhaal. Welke succeselementen zijn er?

- ↪ Structureer volgens 'wat' en 'hoe'

- ↪ *Wat*

- Wat wil je bereiken met je job, waar streef je naar, wat wil je kunnen realiseren, wat is je doel?

- ↪ *Hoe*

- Op welke manier wil jij je werk kunnen doen, op welke manier kan jij succesvol zijn in je job, iets betekenen, welke werkwijze geeft je energie?

WAAROM DEZE OEFENING?

- ↪ Oefening maakt duidelijk wat jij nodig hebt om succesvol te kunnen zijn in je werk, om iets goed te kunnen doen, om een betekenisvolle verandering te realiseren.
- ↪ **Ook ouders willen succesvol kunnen zijn, iets kunnen betekenen, iets goed kunnen doen.**
- ↪ Kwetsbare ouders hebben vaak het gevoel dat ze 'falen', door geldproblemen, zorgen, ...
- ↪ Nodig om die negatieve spiraal van gevoelens en gedachten te doorbreken en op zoek te gaan naar kansen.

PROJECT VEILIGE KINDERTIJD

- ↪ Bepalen van focus
- ↪ Prioritaire beleidsdomeinen afbakenen
- ↪ Focusgroep om doelstellingen binnen beleidsdomein af te bakenen
- ↪ Voorbereiding van eerste werkgroepvergaderingen
- ↪ Evaluatie van het piloottraject met de betrokkenen

VOORDELEN AI

- ⌋ Door positieve vraag durven ouders hun ervaringen delen (moeten zich t.o.v. hulpverleners niet inhouden)
- ⌋ Ouders kunnen mee de focus bepalen, geven mee richting, zijn actief betrokken
- ⌋ AI benadrukt de sterktes en mogelijkheden, datgene waar men meer van wil
- ⌋ Doet iedereen groeien, want men vertelt iets waarop men trots is
- ⌋ Positieve en constructieve sfeer ontstaat, iedereen is er om dezelfde reden, voor hetzelfde doel
- ⌋ Ook kwetsbare gezinnen kunnen zo mee het beleid uittekenen
- ⌋ Geeft kleur aan vergaderingen

RESULTAAT

- ↪ Ouders en partners zijn betrokken, geloven in het project
- ↪ Erkenning van langetermijnproces
- ↪ Wederzijds begrip voor elkaars inspanningen, ambities én beperkingen
- ↪ Een beleid dat gedragen en gestuurd wordt door professionals én ouders
- ↪ Vanuit verlangens, noden en behoeften naar concrete acties die het verschil maken
- ↪ “Ervaringen met lopende participatietrajecten leren ons dat burgers met voorstellen komen, die het samenwerkingsverband niet zou kunnen bedenken. Uiteraard vraagt dit geloof, engagement en veel inzet. Maar het is de moeite waard.” *(Katrijn Kelchtermans, Limburgs Steunpunt Opvoedingsondersteuning, op Sociaal.Net)*

MEER WETEN OVER AI?

↪ Hoe werkt AI:

<https://www.youtube.com/watch?v=Ss5OT4SjISA>

↪ Vuurwerkt: www.vuurwerkt.be

↪ PLAI: www.plai.be

↪ Belang van woordkeuze:

<https://www.youtube.com/watch?v=N3cAaaWAe1o>

↪ Lerend netwerk:

<http://www.ailerendnetwerk.be/appreciative-inquiry/>

WAAR VIND JE CEBUD?

Thomas More Kempen, Kleinhoefstraat 4, 2440 Geel

014 56 23 10

www.cebud.be

info@cebud.be

www.facebook.com/cebud